

Provinciale Staten van Noord-Holland

Haarlem, 15 januari 2020

Onderwerp: Zienswijze Ambitiedocument Twiske-Waterland

Kenmerk: 888740/1331205

Bijlagen:

Ontwerpbesluit

## 1. Inleiding

Op 16 oktober stelde het algemeen bestuur van recreatieschap Twiske-Waterland het Ambitiedocument in ontwerp vast. Daarbij werd besloten dit ontwerp voor het uitbrengen van zienswijzen aan te bieden aan provinciale staten en de raden van de deelnemende gemeenten. Het algemeen bestuur wil hiermee bereiken dat er draagvlak is voor het Ambitiedocument.

## 2. Doelstellingen en evaluatiecriteria

### Kenmerken recreatiegebied Twiske-Waterland

#### *Twiske*

Het Twiske is een natuur- en recreatiegebied dat grenst aan de noordrand van Amsterdam en is vrijwel geheel onderdeel van zowel het Natuurnetwerk Nederland (NNN) als van het Natura 2000 gebied Ilperveld, Varkensland en Twiske.

#### *Waterland*

In Waterland, het gebied van Zaanstad tot Marken, beheert het recreatieschap geen grondgebied, maar uitsluitend recreatieve routes met bijbehorende voorzieningen.

#### *Bestuur*

Deelnemers van het algemeen bestuur zijn naast de provincie: de gemeenten Amsterdam, Zaanstad, Purmerend, Oostzaan, Landsmeer, Beemster, Edam-Volendam, Waterland en Wormerland.

### Proces Ambitiedocument

De Noord-Hollandse recreatieschappen zijn elk een interactief proces gestart voor de ontwikkeling van een visie. Het doel hiervan is een door de stakeholders gedragen koers, die vertaald kan worden in uitvoeringsprogramma's.

Voor recreatiegebied Twiske-Waterland is als eerste stap in dit proces een ambitiedocument opgesteld. Dit ambitiedocument geeft antwoord op vragen over de rol van recreatie en natuur voor realisatie van de opgaven in MRA-verband en in omgevingsvisies. De uitwerking van het document moet leiden tot een duurzame balans tussen recreatie en natuur en een gezonde exploitatie.

Het Ambitiedocument is opgesteld op basis van:

- Een bestuurlijke consultatieronde waarin de relevante beleidsdoelen uit de coalitieprogramma's en de ambities van de bestuurders zijn geïnventariseerd;
- Een analyse van visie- en beleidsstukken en van de opgaven en agenda's van MRA, Amsterdam Wetlands en Vitaal Platteland.

### Ambities

Centraal in het Ambitiedocument staat het borgen van een goede balans tussen natuur en recreatie. Belangrijke kaders daarbij zijn:

- Natura 2000 instandhoudingsdoelen, verankerd in de Wet natuurbescherming;
- NNN: begrenzing en 'wezenlijke kenmerken en waarden' (WKW), verankerd in de Provinciale Ruimtelijke Verordening;
- Lokale wet en regelgeving verankerd in omgevingsvisies, omgevingsprogramma's en omgevingsplannen.

Onderscheid wordt gemaakt in ambities voor de korte en lange termijn.

### *Korte termijn*

Voor de korte termijn zijn de coalitieakkoorden en de bij bestuurders opgehaalde ambities richtinggevend. Ambities die kunnen worden vertaald naar de eerste jaren van het uitvoeringsprogramma zijn onder andere:

- Identiteit van Twiske-Waterland definiëren en uitdragen in relatie tot andere regionale recreatiegebieden.
- Zonering aanbrengen, 'wat kan waar', op basis van de 'wezenlijke kenmerken en waarden' (WKW) van het Natuurnetwerk Nederland (NNN), die zijn vastgelegd in de Provinciale Ruimtelijke Verordening. Uiteraard zal een plan voor een ontwikkeling altijd getoetst moeten worden aan natuur- en andere wet- en regelgeving.
- Overnachten moet mogelijk zijn met inachtneming van natuurkwaliteiten en natuurwet- en regelgeving, in de vorm van een bij het landschap passende maat en schaal.
- Voedsel, educatie en gezondheid als belangrijke thema's. Hiervoor samenwerking zoeken met onderwijs en verenigingsleven. Daarnaast hierbij recreanten betrekken door bijvoorbeeld het aanbieden van cursussen en mogelijkheden om mee te werken aan onderhoud.

- Belevingsroutes die recreatie hotspots met elkaar verbinden, zowel op gebiedsniveau als op regionale schaal. Hiermee wordt tevens sturing gegeven aan bezoekers.
- Toegankelijkheid verbeteren door het ontwikkelen van nieuwe recreatieve verbindingen naar het gebied en met aangrenzende recreatiegebieden zoals de Jagersplas en te ontwikkelen Noorder IJplas.

#### *Lange termijn*

Ambities voor de lange termijn komen voort uit bestaande visies en beleidsstukken. Daarnaast is de nog op te stellen recreatie- en toerismevisie van de provincie aangegeven als uitgangspunt voor lange termijn ambities. De lange termijn ambities moeten nog worden uitgewerkt. Hiervoor zal worden samengewerkt met een breed netwerk van stakeholders en worden gezocht naar slimme koppeling met andere initiatieven.

#### Vragen en opmerkingen commissie NLG

De commissie NLG heeft op eigen initiatief het Ambitiedocument besproken in haar vergadering van 25 november 2019. Wij hebben de vragen en opmerkingen uit deze bespreking betrokken bij onze zienswijze. Onderstaand zijn de onderwerpen van deze vragen en opmerkingen aangegeven met een toelichting hoe hiermee in de zienswijze is omgegaan. Daarbij moet worden aangetekend dat niet bekend is hoeveel fracties zich konden vinden in de diverse vragen en opmerkingen.

- *De naam van het ambitiedocument, Twiske Park, insinueert een 'rode lijn'.*  
Twiske Park is niet de naam van het Ambitiedocument maar van de hieraan voorafgaande verkenning. Deze verkenning heeft geen status.
- *Er zijn slechts 7 lange termijn ambities voor natuur tegenover 23 voor recreatie. De balans ontbreekt; het aansturen op de natuurlijke processen, en de natuur hiervoor de ruimte geven, mag uitgebreider in het ambitiedocument komen.*  
Het aantal doelen is niet bepalend voor het resultaat. De natuurambities geven duidelijk aan hoe de natuurwaarden geborgd en ontwikkeld moeten worden en het belang van natuur komt op diverse plaatsen in het document aan de orde. Wel vinden wij dat natuur duidelijker als specifieke kwaliteit benoemd moet worden en dat de ambities voor natuur snel moeten worden uitgewerkt. Wij hebben dit opgenomen in de zienswijze onder a. en b.
- *Kunnen GS bevestigen dat de verplichte natuurtoets altijd wordt uitgevoerd voordat een recreatieve ontwikkeling wordt uitgevoerd?*  
In het ambitiedocument is expliciet opgenomen dat voorafgaand aan een ontwikkeling altijd een natuurtoets moet worden uitgevoerd. In het algemeen bestuur, waar alle recreatieve ontwikkelingen worden voorgelegd, zal de gedeputeerde hier aandacht voor hebben.
- *Mag overnachten volgens de regelgeving voor N2000; moet het toestaan van overnachtingen niet worden geschrapt omdat dit niet aansluit bij de visie van de provincie?*

Het verbod op overnachten is geen N2000 regelgeving, maar is vastgelegd in de Algemene Verordening Twiske (artikel 1.10). In hetzelfde artikel van deze verordening is opgenomen dat het algemeen bestuur ontheffing kan verlenen van dit verbod.

GS sluiten niet op voorhand de ambitie uit dat overnachten mogelijk is met inachtneming van natuurkwaliteiten op basis van wet- en regelgeving en indien dit past in de maat en schaal van het landschap.

- *Bij het uitwerken van het ondernemerschap dient te worden aangestuurd op kleinschaligheid, passend binnen de omgeving, gericht op de lokale recreatie en passend bij het Natura 2000 beheerplan.*

Natura 2000 doelen zijn geborgd door natuurwetgeving. Wij vinden niet dat de overige aspecten toetsingscriteria moeten zijn. Twiske-Waterland moet bijdragen aan het voorzien in de groeiende recreatiebehoefte van het MRA-gebied. Belangrijk is echter dat de impact van recreatieve ontwikkelingen op de natuur inzichtelijk is, zodat hiermee rekening kan worden gehouden bij de besluitvorming van het recreatieschap. Wij hebben dit opgenomen in de zienswijze (punt c.).

- *In de omgevingsvisie staat dat het verdichten van de stad vraagt om het versterken van het groen. Hoe versterkt dit ambitiedocument het groen?*

Bij het opstellen van het Ambitiedocument is versterking van het groen van Twiske-Waterland ten behoeve van het verdichte MRA-gebied een belangrijk uitgangspunt geweest. GS vinden dat door de vertaling van de ambities in samenwerking met betrokkenen, zoals aangegeven in het ambitiedocument, een goede bijdrage wordt geleverd aan de versterking van het groen.

- *Is 'financiële nood' de reden om de recreatie te intensiveren?*

Het recreatieschap heeft de financiën op orde. In het Ambitiedocument is aangegeven dat met een goede balans tussen natuur en recreatie ook een goede financiële balans als opgave wordt gezien. Dit moet worden uitgewerkt in het Uitvoeringsprogramma. Het is aan het algemeen bestuur om bijvoorbeeld discussie te voeren over meer 'inverdienen' of verhogen van de deelnemersbijdrage.

- *Het is niet wenselijk Amsterdam Wetlands als basis te zien, omdat er oog moet blijven voor de agrariërs, ondernemers, natuurgebied en recreatie en alle inzet nodig is bij innovaties en toekomstbestendig waterbeheer.*

In het coalitieakkoord staat dat wij het initiatief Amsterdam Wetlands waardevol vinden en dat dit initiatief op onderdelen bijdraagt aan provinciale doelen, zoals het tegengaan van bodemdaling, het vergroten van de biodiversiteit en het verbeteren van de waterkwaliteit. Op deze onderdelen ondersteunen wij dit initiatief, stellen hiervoor middelen beschikbaar en zoeken wij afstemming met de betrokkenen. Als uitvoeringprojecten van Amsterdam Wetlands Twiske-Waterland raken zullen wij volgens deze lijn inbreng leveren.

- *Hoe worden belangenorganisaties betrokken bij het opstellen van het document en de zienswijze?*

De opmerkingen van organisaties op de ambities van het recreatieschap hebben wij meegewogen bij de zienswijze. Bij het bepalen van de nadere inhoud en uitwerking van de ambities zullen inwoners en belangenorganisaties en andere belanghebbenden worden betrokken volgens de in het Ambitiedocument aangegeven participatiestrategie.

- *Is bij de doelstellingen in het ambitiedocument rekening gehouden met de huidige stikstofproblematiek; worden vergunningen voor festivals aangehouden; moeten festivals in elk geval worden geweerd; hoe wordt dit meegenomen in de zienswijze?*

In de zienswijze gaan we niet in op de provinciale beleidsregel voor stikstof, omdat deze onderdeel is van het kader van wet- en regelgeving dat voor nieuwe ontwikkelingen van toepassing is. Bij de vergunningverlening zal worden beoordeeld of een activiteit een significant effect heeft op stikstofgevoelige vegetaties. Omdat rondom het Twiske gebieden met stikstofgevoelige vegetaties liggen, kunnen er consequenties zijn voor nieuwe recreatieve ontwikkelingen.

Onderzoek om te kunnen voldoen aan de onlangs vastgestelde provinciale regelgeving voor stikstof is alleen nodig als nieuwe vergunningen worden aangevraagd. Hiervan is in Twiske-Waterland nog geen sprake. Wij vinden niet dat festivals per definitie onmogelijk moeten zijn. De bestaande wet- en regelgeving is hiervoor het kader. Wel dringen wij er in de zienswijze (punt c.) op aan dat voor alle recreatieve activiteiten de impact op de natuur en eventuele extra kosten bekend moeten zijn, zodat het algemeen bestuur dit kan meewegen bij de besluitvorming.

### Zienswijze

Op grond van bovenstaande overwegingen hebben GS onderstaande zienswijze opgesteld.

Wij dringen er bij het bestuur op aan:

- a. Natuur te benoemen als kernkwaliteit, waar het gaat om NNN-gebieden en Natura 2000-gebieden binnen Twiske-Waterland en als belangrijk onderdeel van de identiteit van Twiske-Waterland.
- b. Mede vanwege bovenstaande de ambities voor natuur, die nu voor de lange termijn zijn gepland, zo snel mogelijk nader uit te werken. Belangrijk voor die uitwerking is de in het document genoemde zonering op basis van de in de PRV vastgelegde wezenlijke kenmerken en waarden (WKW) van het NNN. Wij willen hierbij worden betrokken om ervoor te zorgen dat de WKW goed worden geïnterpreteerd. Daarnaast willen wij de uitwerking van de zonering benutten om na te gaan of de in de WKW aangegeven (potentiele) natuurwaarden versterkt kunnen worden.
- c. Niet pas op de lange termijn de impact op de natuur zichtbaar te maken van evenementen, horeca, overnachtingen en stijgende bezoekersaantallen. Hiermee samenhangend verzoeken wij het bestuur bij besluitvorming over recreatieve ontwikkelingen niet alleen de verdien capaciteit in beeld te brengen, maar ook de extra kosten voor handhaving en beheer (voor bijvoorbeeld toezicht, afvalverwijdering, herstel en natuurbescherming).

### **3. Financiering, communicatie en (burger)participatie**

#### Uitvoeringsprogramma

De ambities worden vertaald naar een uitvoeringsprogramma. Over de totstandkoming hiervan besluit het algemeen bestuur van het recreatieschap nadat zij het ambitiedocument heeft vastgesteld. Dit programma krijgt een voortschrijdend en adaptief karakter. De planning is steeds voor vier jaar en wordt jaarlijks geactualiseerd en voorzien van een volgende jaarschijf. Jaarlijks wordt verantwoording afgelegd en zijn beleidsbijdragen en –sturing mogelijk via de kadernota. De financiële consequenties worden zichtbaar gemaakt en voorgelegd voor besluitvorming.

Om inwoners, belangenorganisaties en ondernemers bij het uitvoeringsprogramma te betrekken, zal worden samengewerkt met de gemeentes, die voor hun omgevingsvisies ook participatietrajecten met deze partijen organiseren. Per onderwerp zal worden bepaald welke stakeholders moeten worden betrokken en wat de intensiteit en vorm van de participatie moet zijn.

### **4. Proces en procedure**

De door U vastgestelde zienswijze zal zo spoedig mogelijk aan het bestuur van recreatieschap Twiske-Waterland worden gestuurd. Gezien de doorlooptijd tussen de ontvangst van het document en behandeling door Provinciale Staten voldoen wij niet aan de termijn voor het indienen van zienswijzen. Daarom wordt de concept reactie verstuurd na behandeling in de Statencommissie van 10 februari 2020 (afhandeling door GS). Dit is afgestemd met het recreatieschap.

### **5. Voorstel**

Wij stellen u voor te besluiten overeenkomstig het bijgaande ontwerpbesluit.

Gedeputeerde Staten van Noord-Holland,

dhr. A.Th.H. van Dijk, voorzitter

mw. R.M. Bergkamp, provinciesecretaris

**Ontwerpbesluit**

Nr. 888740/1331205

Provinciale Staten van Noord-Holland;

gelezen de voordracht van Gedeputeerde Staten van 28 november 2019;

gelet op de uitnodiging van het bestuur van recreatieschap Twiske- Waterland om een zienswijze uit te brengen op het Ambitiedocument van dit recreatieschap,

**besluiten:**

1. Onderstaande zienswijze uit te brengen op het ontwerp Ambitiedocument van recreatieschap Twiske-Waterland.

Wij dringen er bij het bestuur op aan:

- a. Natuur te benoemen als kernkwaliteit, waar het gaat om NNN-gebieden en Natura 2000-gebieden binnen Twiske-Waterland en als belangrijk onderdeel van de identiteit van Twiske-Waterland.
- b. Mede vanwege bovenstaande de ambities voor natuur, die nu voor de lange termijn zijn gepland, zo snel mogelijk nader uit te werken. Belangrijk voor die uitwerking is de in het document genoemde zonering op basis van de in de PRV vastgelegde wezenlijke kenmerken en waarden (WKW) van het NNN. Wij willen hierbij worden betrokken om ervoor te zorgen dat de WKW goed worden geïnterpreteerd. Daarnaast willen wij de uitwerking van de zonering benutten om na te gaan of de in de WKW aangegeven (potentiele) natuurwaarden versterkt kunnen worden.
- c. Niet pas op de lange termijn de impact op de natuur zichtbaar te maken van evenementen, horeca, overnachtingen en stijgende bezoekersaantallen. Hiermee samenhangend verzoeken

wij het bestuur bij besluitvorming over recreatieve ontwikkelingen niet alleen de verdien capaciteit in beeld te brengen, maar ook de extra kosten voor handhaving en beheer (voor bijvoorbeeld toezicht, afvalverwijdering, herstel en natuurbescherming).

2. De zienswijze toe te sturen aan het algemeen bestuur van recreatieschap Twiske-Waterland.

Haarlem,

Provinciale Staten voornoemd,

, voorzitter

, statengriffier